

Til Stortingets Energi- og miljøkomite og Finanskomite,
Stortinget
Postboks 1700 Sentrum
0026 Oslo

Oslo 9. oktober 2019

Økt innsats til flom- og skredforebyggende tiltak - Norge må klimatilpasse seg bedre

Statsbudsjett 2020 gir 292 millioner kroner til Norges Vassdrags- og energidirektorat (NVE) for flom- og skredforebygging (kap. 1820, post 22,60 og 72). 45 millioner kroner er flyttet til ny post 25 krise- og hastetiltak, i forbindelse med flom- og skredhendelser. I sum gir dette 337 millioner kroner til flom- og skredsikring (+ 2,6 %), noe som knapt dekker pris- og lønnsveksten. Dette er vanskelig å kalle en satsing på forebygging. Budsjettforslaget er langt fra nok til å håndtere naturfarer og klimaendringene framover.

Klimaendringene rammer Norge oftere og tydeligere med skader på liv, helse, infrastruktur og eiendom. Det er all grunn til å tro at det vil øke i omfang. Norge må ruste seg bedre til å håndtere et våtere, varmere og villere klima. Nylige skred- og flomhendelser i Surna og Jølster viser dette. Det gjelder innbyggere og næringsliv sin trygghet og hverdag i by og bygd. Norge må bli mer klimarobust.

Vi ber Stortinget prioritere opp forebyggende flom- og skredsikringsarbeid over NVE sitt budsjett, minst i tråd med direktoratets eget satsingsforslag på 205 millioner kroner mer pr. år i budsjettet for 2020, og videreføre denne satsingen i kommende budsjetter. Nok kapasitet og kompetanse i alle forvaltningsnivå for klimatilpasning og god arealplanlegging som tar klimautfordringene på alvor lokalt og nasjonalt, må også prioriteres. Dagens til dels fragmenterte ansvarsfordeling for flom, overvann, skred og klimatilpasning bør gjennomgås og forbedres.

Flom- og skredforebyggende tiltak

NVEs forslag til økt årlig satsing på flom- og skredforebygging utover dagens nivå med 205 millioner kroner over en 10 års periode, har ikke fått gjennomslag i regjeringens budsjettforslag for 2020. NVE opplyser selv at minst 160 000 boenheter ligger i flom- og skredutsatte områder i Norge.

I vårt brev til komiteen i 2018 viste vi til at NVE sin oversikt over nødvendige sikringstiltak over 5 millioner kroner var estimert til 2,5 milliarder, men at pågående faresonekartlegging avdekker nye behov for tiltak. NVE har i 2019 oppjustert behovet til 3,9 milliarder kroner.

Økt fremdrift i gjennomføring av sikringstiltak har stor samfunnsmessig nytte gjennom redusert fare for tap av menneskeliv, buskap og skader på bebyggelse og infrastruktur. NVE anslår selv gitt at framtidige tiltak har samme nytteverdi som tiltak som allerede er gjennomført, vil en satsing på 205 mill. kroner gi en samfunnsøkonomisk nytte på om lag 600

mill. kroner. Både fysiske og naturbaserte løsninger for flom- og skredforebyggende tiltak er varige og kostnadseffektive løsninger.

Kompetanse og kapasitet

NVE påpeker i sitt satsingsforslag at det over tid er behov for å bygge opp kompetanse og kapasitet i NVE som blant annet innebærer noen flere stillinger til arealplanoppfølging og veiledning i tiltaksanalyser. Dette er en satsing utover den økte bevilgningen NVE fikk i 2019 til faglig veiledning og premissgiver for helhetlig vannhåndtering i byer og tettbebyggelse.

At denne kompetanseoppbyggingen i hovedsak er tenkt lagt ut til NVEs regionskontorer, er viktig for kommunenes tilgang på relevant kompetanse i sin arealplanlegging. Dette er kompetanse som er avgjørende for å hindre at byggetiltak blir planlagt og iverksatt i utsatte områder.

Vi oppfordrer Stortinget til å styrke samfunnets robusthet mot konsekvensene av klimaendringene og øke bevilgningene til flom- og skredsikring for statsbudsjettet 2020 i samsvar med NVE sitt satsingsforslag med minst 205 millioner kroner utover dagens nivå.

Med vennlig hilsen

Idar Kreutzer, adm. direktør Finans Norge

Gunn Marit Helgesen, styreleder i KS

Julie Brodtkorb, adm. direktør Maskinentreprenørenes Forbund (MEF)

Dagfinn Svadberg Hatløy, forbundsleder Naturviterne

Sigrid Hjørnegård, generalsekretær i Norges Bondelag

Thomas Breen, direktør Norsk Vann

Rune Aale-Hansen, adm. dir Norsk Kommunalteknisk Forening (NKF)

Liv Kari Skudal Hansteen, adm. direktør Rådgivende Ingeniørers Forening (RIF)

Brevet er elektronisk godkjent, uten underskrift

Kopi:

Olje – og Energidepartementet, postmottak@oed.dep.no

Kommunal- og moderniseringsdepartementet, postmottak@kmd.dep.no